

Reflektivní otázky pro pedagogy

Projekt: **Stroj času**

Organizace: **MŠ Jeřabinka, Kopřivnice**

Zpracovaly: **Barbora Jašková, Alena Pokorná, Jana Kvitová (asistent pedagoga)**

1. Týká se vyřešený problém skutečného života dětí?

Ano, týká. Děti si často vytvářejí fantazijní témata, pohybují se ve fantazijním světě, téma si vybraly hlasováním – s velkým náskokem hlasů.

2. Je formulace hlavního problému nebo otázky pro děti srozumitelná, úloha je řešitelná a zajímavá?

Děti si samy formulovaly hlavní cíl, problém projektu.

3. Jak jsem připravovala situace, aby děti mohly samostatně přemýšlet, hledat a navrhnout řešení problému a využít svých předchozích zkušeností?

4. Jak jsem zvládla nezasahovat do rozhodování dětí během realizace projektu?

Při rozhodování dětí jsme často používali hlasování. Účastnili se i pedagogové, jejich hlasy měly stejnou váhu jako hlasy dětí. Často jsme diskutovali, kladli otevřené otázky, poskytovali popisnou zpětnou vazbu.

5. Jsem jako učitel skutečně v roli poradce a konzultanta, nebo mám tendenci vše příliš řídit a průběh projektu kontrolovat?

Velmi jsme si dávali záležet na tom, abychom dětem do projektu nezasahovali. Stále jsme kladli otázky, provokovali jsme dětské myšlení, komunikaci o problému. Pedagogové si vzájemně dávali zpětnou vazbu, jak se jim dařilo nezasahovat dětem do realizace projektu.

6. Jak cíleně podporuji a vytvářím situace, kdy děti mohou sdělovat své nápady, názory a prosazovat řešení projektu?

Neustále jsme svolávali děti k diskuzi, kladli jsme otevřené otázky, hledali společná řešení.

7. Odpovídá cíl projektu cílům v kurikulárním dokumentu, který upravuje vzdělávací práci v naší mateřské škole?

Ano, odpovídá.

8. Umožňuji dětem sledovat v projektu vlastní cíle, jež jsou výstupem projektu? Jak a jaké cíle?

Děti si vybíraly dílčí části stroje a realizovaly je společně s kamarády, které si vybraly do svých týmů. Samy si vytyčily cíle, ujasnily si, jaký materiál budou k realizaci potřebovat, jak bude práce probíhat, jak bude vypadat konečný výsledek.

9. Používáme v projektu různé vzdělávací metody, abychom uspokojili různé potřeby všech dětí? Které to jsou?

V projektu jsme použili tyto metody:

- *Metody slovní monologické – vyprávění, předčítání, zadávání instrukcí k činnosti, slovní popis činností prováděných dítětem;*
- *metody slovní dialogické – vedení dialogu ve skupině, pokládání otázek dítěti/dětem, vyhledávání informací v odborných textech, práce s tabulkami, grafickými zobrazeními a schématy;*

- *metody názorně demonstrační – pozorování předmětů a jevů, předvádění předmětů, činností, pokusů, modelů učitelem, ukazování ilustrací, obrázků, ilustrací či videoukázek;*
- *metody praktické, vycházející z postupů – grafické a výtvarné činnosti, pracovní činnosti, badatelské a experimentální činnosti;*
- *metody situační a inscenační – učení v rámci konkrétní situace, vstupování do rolí v určité simulované situaci, dramatizace;*
- *metody projektové – řešení komplexního problému.*

10. Integrujeme do projektu znalosti z různých oborů? Jaké znalosti, z jakých oborů?

Ano. Z oboru strojírenství, stavebnictví, digitálních technologií.

11. Přizpůsobuji dostatečně aktuální projektový záměr předchozím zkušenostem dětí s projektovou metodou – pomáhám jim naučit se být aktivní při projektovém plánování, respektovat názory ostatních dětí i dospělých a hledat společná řešení? Jak to dělám?

Na začátku jsme si jasně stanovili pravidla společné diskuze, způsobů rozhodování, a ta jsme potom dodržovali. když děti měly odlišné názory, hledali jsme způsob, jak se dohodnout, jak dojít ke společnému rozhodnutí. Vybízeli jsme děti k tomu, aby dávaly prostor ostatním. Vytvářeli jsme bezpečné prostředí pro partnerskou komunikaci.

12. Jak vytvářím všem dětem podmínky, aby mohly vyjadřovat své názory a podílet se na plánování, realizaci a reflexi v jednotlivých částech a fázích projektu, na jednotlivých aktivitách?

Při aktivitách, při skupinové práci jsme monitorovali komunikaci mezi dětmi a vedli jsme je k popisné zpětné vazbě, jako například „řekni kamarádovi, co tě zlobí, co bys potřeboval jinak, jak bys to chtěl udělat sám“. V některých skupinách panovala shoda, jiné nebyly schopné spolupracovat a dohodnout se. Každou činnost děti reflektovaly a příště si pro skupinovou práci třeba vybíraly jiné partnery.

13. Jak dětem poskytuji dostatek materiálu a vybavení, které jim umožní provádět různé druhy aktivit a sledovat své zájmy?

Materiál je dětem ve třídě volně přístupný. Pokud potřebují něco, co ve třídě nemáme, vedeme je k tomu, aby samy vymyslely způsob, jak uvedenou věc získat.

14. Pozoruji, že se děti cítí zodpovědné za úspěšné řízení projektu? Co přesně pozoruji?

Pokud mají děti dostatek prostoru rozhodovat o všem, co se v projektu realizuje, vidíme, že jsou velmi motivované a zodpovědné. Samy mají zájem na dokončení úkolu, nalezení odpovědi na otázky a podobně.

15. Jaké metody hodnocení by měly být použity pro PBL? Jaké jsem použila?

Rozhodně využíváme metody formativního hodnocení: popisná zpětná vazba, formulování cílů, důkazy o učení, vedení třídní diskuze, sebehodnocení a vrstevnické hodnocení.

16. Jak jsem zvládla spolupráci v jednotlivých fázích projektu s ostatními učiteli ve třídě a v mateřské škole?

Spolupráce byla tvůrčí, vzájemně jsme se učili, předávali jsme si zkušenosti, získávali jsme nové dovednosti.

17. Uvažovali jsme spolu s dětmi o zapojení dalších lidí do projektu?

Do projektu jsme zapojili pedagogy a učně ze SOU Kopřivnice. Na žádost dětí, že by chtěly vidět skutečný velký stroj, jsme absolvovali exkurzi ve strojírenském pracovišti SOU. Viděli

jsme stroje na obrábění kovů, PLC stroje, montážní zařízení a seznamovali jsme se se skutečným životem. Zapojovali se také rodiče, kteří se zájmem sledovali, jak stroj času ve třídě vzniká, a přicházeli za dětmi s otázkami.